

PREHISTORIA I HISTORIA ANTIGA DE CATALUNYA,

Miquel Llongueras i Campaña.

PROGRAMA:

1. Introducció. Història de la Investigació. El medi geogràfic.
2. Els temps paleolítics. Els primers homes a Catalunya.
3. Les transformacions post-glaciàles. El Mesolític.
4. L'aparició dels primers pagessos.: el Neolític antic i mitjà.
5. El Neolític mitjà- recent (els sepulcres de fossa) i el final.
6. L'Eneolític. L'aparició de la metal·lúrgia i el desenvolupament del fenomen megalític.
7. L'Edat del Bronze antic i mitjà.
8. L'art prehistòric a Catalunya.
9. El Bronze final: les migracions dels camps d'urnes i de túmuls.
10. Els orígens de la colonització fenícia: l'horitzó de les primeres importacions i l'aparició del ferro.
11. L'arribada dels grecs i el desenvolupament del comerç fenici i hel·lenic a les costes catalanes. L'aculturació del món indígena i la formació de la Cultura Ibèrica.
12. La consolidació de la colonització grega i el desenvolupament de la Cultura Ibèrica.
13. Les ciutats gregues a l'època hel·lenística: Empúries i Roses.
14. Els pobles ibèrics de la costa de la Catalunya Vella.
15. Els pobles ibèrics de la Catalunya Nova.
16. Els pobles indígenes de l'interior i del Pirineu.
17. Les intervencions militars cartaginesa i romana: la 2ª Guerra Púnica a Catalunya.
18. Les campanyes de Cató i la consolidació del domini romà a la Hispània Citerior.
19. Catalunya, camp de batalla de les Guerres Civils al final de la Re-

pública.

20. Octavi August a Tarragona i les transformacions del pas a l'Imperi.
21. Catalunya durant l'Alt Imperi: la província tarraconense.
22. Les invasions frenques i la crisi de l'Alt Imperi.
23. Catalunya durant el Baix Imperi. Les invasions germàniques.

Es procura donar una visió històrica de Catalunya des de el Paleolític fins al final del Baix Imperi, segons el programa adjunt, no solament mitjançant classes teòriques, sinó també amb sessions de diapositives i visites a museus i jaciments arqueològics de Catalunya, per posar als estudiants en contacte directe amb els materials arqueològics. Això implica realitzar excursions i classes pràctiques fora de les hores de classe teòrica. S'intenta també que els estudiants participin activament en les ensenyances. A més durant una part del curs hi ha una excavació de neolític oberta a fi de que els estudiants puguin fer treballs arqueològics de camp, i tots els interessats poden també participar en les explotacions de l'Institut de Prehistòria i Arqueologia.

BIBLIOGRAFIA:

- ABADAL I DE VINYALS, R.: Els precedents antics a la Història de Catalunya. Barcelona, 1.967.
- TARRADELL, M.: Prehistòria i Antiquitat. a "Història dels Catalans", Barcelona, 1.961.
- Problemas de la Prehistoria y Arqueologia Catalanes, (II Symposium de Prehistoria Peninsular), Barcelona, 1.963.
- MARRAS, J. de D.: El poblament prehistòric de Catalunya, Barcelona, 1.930.
- TARRADELL, M.: Les arrels de Catalunya. Barcelona, 1.962.
- BOSCH GIMPERA, P.: Etnologia de la Península Ibèrica. Barcelona, 1.932.
- VILASECA, S.: Reus y su entorno en la Prehistoria, Reus, 1.973.
- El Paleolític a les comarques gironines, Girona, 1.976.
- RIPOLL PERELLO, E.- LUMLEY, H.: El Paleolítico medio en Cataluña a "An-

purias, XXVI-XXVII, 1.964-1.965.

GUILAINE, J. i altres.: La Balma de Montbolo et le Néolithique de l'occident méditerranéen. Tolosa. 1.974.

RIPOLL PERELLÓ, E. i LLONGUERAS CAMPANA, M.: La cultura neolítica de los sepulcros de fosa en Cataluña, a "Ampurias, XXV, 1.963.

MUNOZ, A.M.: La cultura neolítica catalana de los "sepulcros de fosa" Barcelona, 1.965.

PERICOT, L.: Los sepulcros megalíticos catalanes y la cultura pirenaica, Barcelona, 1.950.

Arquitectura megalítica y ciclopea catalano-balear (III Symposium de - Prehistoria Peninsular), Barcelona, 1.965.

Corpus de sepulcros megalíticos, Apareix per fascicles. Barcelona-Giro.

MALUQUER DE MOTES, J.: Las culturas hallstáticas en Cataluña. a "Ampurias, VII-VIII, 1.945-1.946.

PONS, E.: Introducció al ritu de la incineració a la plana de l'Alt Empordà, a Treballs d'Història. 1. 1.976.

SANMARTI GREGU, E.: Materiales cerámicos griegos y etruscos de época Arcaica en las comarcas meridionales de Cataluña, a "Ampurias". 35. 1.973

PADRO, J.: Los materiales de tipo egipcio del litoral mediterráneo de la Península Ibérica. Barcelona, 1.976

FRIAS; G.: Cerámica griega de la Península Ibérica, Valencia, 1.967-68:

MALUQUER DE MOTES, J.: Epigrafía prelatina de la Península Ibérica. Barcelona, 1.968.

Simposio Internacional de Colonizaciones, Barcelona, 1.974. "Archeologia" nº 83, Ujón, 1.975.

Fontes Hispanias Antiquae, 9 vols. Barcelona.

TCVAR, A.- i BLAZQUEZ, J.M.: Historia de la Hispania romana, Madrid, -75

PUIG I CADAVALCH, J.: L'arquitectura romana a Catalunya. Barcelona 1934

TARRADELL, M.: Las ciudades romanas en el este de Hispania, a "Symposium de Ciudades Augusteas", Saragossa, 1.976.

GARCIA BELLIBO, A.: La España del s. I de Nuestra Era Buenos Aires, 1.947